

Вяра

07.03 по еретическия, †22 февруари по църковния календар - Св. мъченик Маврикий, неговия син Фотин и на седемдесет воини с него. Св. преподобни Таласий, сирийски пустинник. Св. преподобни Варадат, сирийски

В памет на преподобния Таласий, сирийски пустинник (V в.)

Преподобният Таласий си построил жилище на една планина и се поселил в него още в юношеска възраст. Като се отличавал по природа с чистосърдечие и смиреномъдрие, той скоро почувствал влечение към монашески подвизи. Отдалечил се към върха на планината, разположена близо до

селището Таргала, и прекарал там в подвизи 38 години, при което нямал никакво жилище - килия, палатка или какъвто и да е навес. Само си направил малка ограда от камъни и като имал за покрив небето, през цялото време пребъдвал в нея. Заради тези подвизи Господ удостоил светия подвижник с благодат на чудеса. Преподобният Таласий изгонвал бесове, изцелявал различни болести и по силата на чудодействения си дар се уподобявал на светите апостоли. Веднъж го нападнала голяма змия и поискала да го умъртви, но той се помолил и с молитва спасил себе си от смърт. Друг път го нападнала стомашна болест, която му причинявала жестоки страдания, но той призовал името Божие и с това се изцелил от

мъчителния недъг. При преподобния винаги се стичал много народ, за да види подвизите му, а мнозина от идващите го молели да ги приеме в числото на сподвижниците си. Преподобният не се противил на такива молби. Като построил килии за желаещите да се подвизават заедно с него, той им позволил да живеят в тях, и при това им раздавал храната, която му донасяли от разни места. Като прекарал в такива подвизи живота си, преподобният Таласий починал в мир.

В памет на преподобния Варадат, сирийски пустинник (V в.)

Преподобният Варадат бил родом от Антиохия. Като избрал за себе си подвизите на съзерцателния отшелнически живот, отначало той се затворил в една колиба, а след известно време се отдалечил на висока планина и без да излиза оттам, заживял в килия, която сам си построил. Преподобният нарочно устроил килията така, че била по-ниска и по-тясна от ръста му и затова той винаги стоял в нея наведен, а лежал свит. Килията нямала прозорци, а само една врата, но и нея светият държал винаги затворена, за да се ограда от чужди посетители. За да влиза дневната светлина, вместо прозорци той оставил пролуки в стените, които били толкова широки, че той никога нямал в жилището си защита от дъжда и от слънчевия зной. В такова тясно и неудобно помещение свети Варадат преживял много години. Впоследствие отстъпил на увещанията на Антиохийския епископ Теодорит и излязъл от жилището си. Но затова пък от този момент започнал да носи дрехи от съшити кожи, които го покривали от главата до нозете. Само около устата и носа били оставени прорези, за да диша. Като нямал възможност да ходи в тази дреха, преподобният постоянно стоял на крака с издигнати към небето ръце и прославял Бога. По такъв начин свети Варадат

непрестанно пребъдвал в затвор. Той носел такъв подвиг не за услаждане на плътта, а за да принуждава себе си да понася телесни болки и с това да смирява плътта си, тъй като бил обхванат от силни страсти и постоянно го разпалвали пламенни, неудържими похоти. Когато заради получаването на обещаната на подвижниците награда преподобният довел плътта си до изнеможение, преминал към Господа и приел от Него вечния покой.

Страдание на светия мъченик Маврикий, на неговия син Фотин и на седемдесет воители с него († ок. 305 г.)

Беззаконният и нечестив цар Максимиан мислел, че като служи на своите лъжливи богове, ще получи помощ за себе си и за издигане на царството си. Затова заповядал всички негови поданици да принасят жертви на нечестивите идоли. Той сам се стараел да дава пример за ревностно и прилежно служение на бесовете, принуждавайки и останалите да принасят нечистите жертви. За него било недостатъчно да се ограничава само с разпраждане на укази до началниците на областите, както правели предишните царе, и да им предписва да се грижат за почитане на идолите. Той сам обикалял своите владения, като извършвал служби пред бесовските олтари. Безбожният цар се надявал, че благодарение на неговото идване всички, които били отхвърлили езичеството и заблудите му и се сподобили да познаят Христовата истина, отново ще се завърнат към предишното зловерие. С такова намерение той напуснал Рим и се насочил към източните области. Между другото той пристигнал и в град Апамея. Тук към него пристъпили идолските жреци и започнали да клеветят християните, като казвали:

- О, най-властни царю, тъй като боговете ни дадоха

възможност свободно да говорим с тебе, ние ти възвестяваме, че всеки от нас със страх и усърдие почита великите отечески богове, особено Зевс, чудния Аполон, най-главните наши богове, защитници и покровители на твоята държава. Но Маврикий, а с него и седемдесет други твои воители, възгордени от почести и обогатени от големите ти дарове, презират нашите богове, противят се на великата ти и непобедима власт - те са се прелъстили от заблудите на християните.

Като чул това, цар Максимиан много се разгневил. Той негодувал най-вече заради това, че и в неговите полкове се намерили такива воители. В един от тържествените дни той заповядал да устроят съд на мястото на зрелищата, наречено Амаксик. То се намирало между северните градски врати. Максимиан избрал точно това място, за да могат всички от народа да видят съда. Тук заповядал да доведат и светите мъченици. В определения ден, когато се събрал многоброен народ, така че дори и девиците не останали по домовете си, цар Максимиан седнал на високото съдилище. Оръженосците довели светите седемдесет Христови воители, начело с началника им, свети Маврикий. Като погледнал към тях, царят му казал:

- Ние се надявахме, Маврикий, че вие, като хора, нелишени от нашата царска милост, хранени от нашите възнаграждения и удостоени от нас с най-висшите почести, ще следвате нашия благочестив пример и с мъжествените си и мъдри наставления ще вразумявате отхвърлящите нашия, угоден на боговете, закон, ще излекувате мненията на заблудилите се, ще поправите към добро нуждаещите се от изправление, ще укротите възбудителите на раздори - с една дума, вярвахме, че ще поправите всичко, което се прави не по нашите заповеди, против нас и противно на нашето желание. Но чуваме, че постъпвате тъкмо обратно. Не само не усмирявате въставащите против нашия закон, но и сами сте противници на

нашите всесилни богове. Пренебрегвате ги, не им оказвате чест, не им принасяте жертви и приноси. И не само това. Вие сте станали ръководители на другите и ги увличате в погибелната пропаст, ако е вярно това, което ни съобщиха за вас.

На това свети Маврикий отговорил:

- Царю, обидата, която нанасяме на безчувствените ваши богове, ни приготвя славен венец на победата при нашия истински Бог. Ние не унижаваме, не презираме, както предполагаш в безумието си, Бога, Който ни е сътворил, но прославяме Този, Който Единствено е истинският Бог, Който е създал небето и земята, морето и всичко, което е в тях. Не подобава да наричаме богове скверните и нечисти бесове, които довеждат хората до гибел, и чиито идоли са слепи, глухи и безчувствени.

Тогава царят казал:

- Така ли, Маврикий, въздаваш благодарност на боговете, които са те удостоили с чест и са ти дарували първо място във войнството?

Свети Маврикий отвърнал така:

- Никога никаква чест не съм приемал от вашите богове и не искам да ги почитам. Понеже кой от хората, познаващи Бога, ще поиска да въздава почитание на безчувствени неща, освен тези, които нямат разум и са се уподобили на несмислени животни. Само такива хора обоготворяват камъни и дървета, мислейки, че те имат разум, и ги почитат като богове.

Царят казал:

- Ти получи първото място сред служещите ни. Затова толкова дръзко и без всякакъв страх говориш сега с нас.

Като казал това, царят заповядал да отделят свети Маврикий от седемдесетте воители и се обърнал към тях с ласкави думи:

- Кой ви прелъсти, братя, и ви внуши мисълта да отстъпите от спасителните наши богове, като споделяте заблудата на хората, които почитат Разпнатия Човек, някакъв си злодей?

Тогава блаженият Теодорит заедно с Филип, отговорили от името на всички свети мъченици:

- Безбожни мъчителю, ние не само сами не се заблуждаваме, но желаем и тебе да освободим от заблудата, от която се избавихме, като се покланяме на единия Истинен Бог - всемогъщия Отец и Единородния Негов Син - нашия Господ Иисус Христос - Истинен Бог и Божия Премъдрост, и на Светия Негов Дух, Който ни вдъхна познание и разбиране, за да изповядваме единосъщната Троица. Ние се гнусим от твоята нечестива вяра, напускаме сана на временни воители, за да се удостоим да бъдем воители на Бога, Царя на Силите.

Тогава Максимиан казал:

- Виждам, Филипе, че си достигнал почтена старост, но по разум отстъпваш много на младите. Обърни се по-добре към нашите богове и с това покажи добър пример на останалите ти другари по служба, за да постъпят така и те. Тогава ще получиш голяма чест и дарове от нас.

Но свети Филип отвърнал:

- Знай, царю, че няма да наставлявам към зло тези, които доброволно са познали страха Божий, понеже е писано: "Горко на света от съблазните, защото съблазни трябва да дойдат; обаче горко на оногoва човека, чрез когото съблазън дохожда".

Максимиан отвърнал на това така:

- Ти си дързък, Филипе, благодарение на нашето търпение и кротост. По-добре оставете вашето зловерие, за да не възбудите в нас гняв и ярост. Ще бъдете подложени на люти мъки, ако се осмелите да изповядате Човека, Когото считате за един от вашите богове.

Тогава светите седемдесет мъченици отговорили на мъчителя:

- Твоята суетна и напразна заплаха, богомерзки царю, ни дава сила и крепост. Ние не се боим от никакви мъки, понеже няма страх в душата на този, който обича Господа.

Максимиан се разгневил на отговора им и заповядал да им свалят поясите и воинските одежди, като казал:

- Виждате ли от каква слава и чест се лишихте и какво безчестие си навлякохте с непослушанието си?

Светите отговорили:

- Като свали от нас поясите и одеждите, ти ни лиши от воинския чин, но има Бог на небесата, Когото ние почитаме. Той ще ни облече в одеждите и поясите на нетлението и ще ни сподоби с вечната Си слава, която ти свършено не си достоен да видиш, тъй като в тебе говори и действа твоят баща, сатаната.

Тогава царят се разгневил още повече и казал на светиите:

- Проклети и недостойни за даровете на нашите богове, сами си навлякохте безчестието: ние ви удостоихме с велика чест, а вие обезчестихте великите богове, презряхте милостта ни и сега приемоте това, което е по заслугите ви.

На това светиите отговорили:

- Царю, да бъдем воини при тебе, е дело суетно и преходящо,

твоята чест е безчестие, понеже ти си забравил Бога, Който ти е дал царска власт, и в безумието си почиташ като богове суетни и бездушни идоли, макар да не ти принасят никаква полза и да не разбират почита ли ги някой, или ги безчести?

Тогава царят казал:

- Като желая по царската си милост да запазя живота ви, ви давам още време.

След това заповядал да ги затворят в тъмница за три дни, за да могат, като обмислят добре, да изберат това, което пожелаят. Но светиите и в тъмницата, оковани във вериги, говорили така:

- Възлюблени братя, да устремим душите си в молитва и да помолим прилежно благия и милостив наш Бог да ни изпрати чрез Своя Свети Дух премъдрост и разум. Да Го молим да вложи в устата ни какво да отговаряме на царя така, че той да се удиви на истината на нашата вяра.

След това те единодушно започнали да се молят, като викали:

- Господи Иисусе Христе, Боже всесилни, Който имаш вечна власт и безкрайно царство, изпрати ни Твоя Свети Дух, нека Той да ни настави и изпълни с радост и веселие. Нека ни даде победа над злобната заблуда и ние ще се укрепим във вярата чрез Светия Твой Дух, Който да говори в нас съгласно с Твоето истинско и нелъжливо обещание. Заради отнемането на светската ни чест дарувай ни да бъдем воини в Твоя небесен град и да пребъдваме в числото на горните граждани, заедно с всички светии, които от века Ти благоугодиха. Ти си Едничък Бог и на Тебе подобава слава и сила во веки, амин.

След три дни цар Максимиан отново седнал на съдилището при Амаксийските врати и наредил да повикат светите

мъченици. Тук се събрали и всички жители на града, за да гледат съда. Като сдържал гнева си, мъчителят ласкаво се обърнал към светиите:

- Мъже, изберете това, което е полезно за вас - елате и принесете жертви на боговете, тогава ще получите живот и ще избегнете горчивата смърт.

Светиите отвърнали:

- Царю, ние всичко сме обмислили както трябва. Послушай ни внимателно и не ни заставяй повече да принасяме жертви на вашите богове. Понеже твърдо сме решили да възненавидим временния живот и да предпочетем предстоящата смърт заради любовта към Христа, от Когото се надяваме да получим вечен живот. Затова постъпи с нас както ти е угодно: ние няма да отстъпим от нашия Бог и никога не ще се поклоним на твоите бесове. Бидейки осъдени на временна смърт, с това ще се избавим от вечното осъждане.

Такъв бил отговорът на светиите. А мъчителят, като забелязал в редиците им един юноша, го попитал:

- Кажи ми, младежо, как се казваш и откъде си родом?

Той отвърнал:

- Казвам се Фотин, това име получих от истинската светлина, аз съм воин на моя Христос, Който посрами твоя баща, дявола. Роден съм римлянин, син, не само по плът, но и по душа на Маврикий. Понеже от него съм роден и получих знание за Бога. Той ме възпита в святата вяра в Господа Иисуса Христа, Когото, царю, като отхвърляш, се уподобяваш на несмислените животни.

На това мъчителят отговорил:

- Неразумен си, младежо, и думите изобличават възрастта

ти. Но е време да познаеш кое е полезното за тебе - пристъпи и принеси жертва на великия Зевс, пожали младостта си.

Тогава юношата казал:

- Ти ме наричаш неразумен само защото не изпълнявам твоята воля и не се покланям на идолите. Не, от всички вас съм по-разумен, понеже вярвам в моя Господ Иисус Христос, в Когото вие не вярвате и Когото не желаете да познавате.

Тогава мъчителят отново се обърнал към светиите:

- Докога да търпим безумието ви, окаяни? Докога, поради нашата извънредна жалостивост, ще отлагаме мъченията ви? Принесете жертва на боговете, не стоварвайте върху себе си праведния ни съд, не ни възбуждайте към немилосърдие и жестокост.

Светиите отговорили:

- О, скверни и нечестиви служителю на бесовете, ако имаш макар и малко ум, то ти вече си узнал за нашата вяра и за силата от Фотин. Макар да е млад на години, той посрами с правата си вяра и изповеданието на Христа твоето нечестие. Затова още повече се стремим към това - да претърпим мъки, за да посраим твоя баща, дявола, и да угодим на Христос, нашия Бог.

Тогава мъчителят, изпълнен с гняв, заповядал да ги съблекат и да ги бият с волски жили. Слугите започнали да изпълняват заповедта. Те събаряли всекиго от Христовите воители и без всякаква милост им нанасяли удари по цялото тяло. Светиите били мъчени така, докато светите им тела не били разкъсани и с кръвта им не се обагрило това място. Светиите викали към Господа сред мъченията, като просели помощ от Него. Бог не ги оставял с невидимата Си сила, облекчавал страданията им и укрепвал сърцата им в търпение и Божествена любов. Когато

слугите съвършено изнемогнаха, царят се обърна към светиите:

- Разбрахте ли, вие, дръзки и неразумни, колко леко можем да ви лишим от живот. Така че, принесете жертви на боговете, за да не си навлечете още по-силни наказания!

Светиите отговорили:

- Знай, нечестиви и непознаващ нашия Бог, царю! Както ти отстоиш далеч от любовта на Христа и от истинската светлина, бидейки помрачен от тъмнината на бесовското заблуждение, така и ние не чувстваме мъките, които ни причиняваш, но умът ни е просветен с вярата и любовта на Христа, нашия Бог. Измисли, мъчителю и служителю на бесовете, на какви нови и най-тежки мъки да ни предадеш. Нашите души жадуват и Христовата любов в нас желае да се освободи от тялото чрез страдания и да види живия Бог, царуващ във вековете.

Като чул това, царят се разярил още повече и заповядал да запалят голям огън, за да хвърли в него светите мъченици.

Наклали голям огън. Светиите не чакали слугите да ги хвърлят в огъня, но сами влизали в него като във вода, и като стигнали средата на огъня, ходели невредими в него, като укорявали мъчителите и посрамвали боговете им. Всички присъстващи се удивлявали на това славно чудо. Но мъчителят, като съсъд на погибелта, не желаел да познае, че на светите помага Божията сила, с която те побеждават и силата на огъня, но още по-силно се стараел да ги погуби. Заповядал да изведат от огъня светите страдалци, да ги привържат към стълбовете, на които подлагали за мъчения престъпниците, и да ги стържат с железни нокти. Светиите претърпели мъжествено и това мъчение, като не се боели от телесните страдания. Дори и народът се удивлявал на яростта и безумието на царя. А свети Маврикий, като се обърна към

него, му рекъл:

- Нечестиви и скверни мъчителю, нима не виждаш слабостта си, нима не съзнаваш нищожеството си. Ето и Фотин, това младо момче, можа да понесе толкова люти мъчения. С това той съкруши и разби силата на твоето беззаконно царство. Как можеш да ни надвиеш, когато сам си победен и посрамен от млад юноша?

Максимиан с ярост погледнал към светеца, заскърцал със зъби и заповядал веднага да посекат с меч светия юноша Фотин пред очите на баща му. С това той искал да отмъсти на бащата. Той мислел, че силно ще опечали Маврикий със смъртта на сина му. Но светият мъж се изпълнил с радост и веселие, гледайки мъченическата кончина на своя син и смъртта му за Христа Бога.

Когато свети Фотин, посечен с меч, предал светата си душа на Господа, Маврикий казал на Максимиан:

- Ти изпълни желанието ни, беззаконни мъчителю, като изпрати Фотин при Христа Бога. Сега вече несъмнено близо е и нашето отшествие на небесата. Кой от нас няма да подражава на Христовия воин Фотин, който вече се всели в райските обители и посрами сатаната, твоя баща? Изобрети още по-големи и жестоки мъки и се постарай всячески да изпиташ крепка ли е нашата вяра в Христа.

Когато Максимиан видял, че светите мъченици безропотно и мъжествено понасят всички мъчения, не отстъпвайки от вярата си, събрал всичките си нечестиви и безбожни съветници и започнал да размишлява с каква най-люта смърт да погуби мъчениците, за да уплаши всички християни, където и да живеят те. Едни съветвали едно, други - друго. Накрая един от тях, най-лютият и нечестивият, във висша степен безчовечен и злобен, казал на Максимиан:

- Сега, царю, е лято. Юли месец е. Извън града, на запад, между двете реки и езерото има едно блатисто място. Там има много комари, стършели, оси и конски мухи, така че за човек е трудно дори и да мине оттам. А да остане там и за час, е невъзможно. Заповядай да ги закарат там, да ги съблекат и да ги привържат към дървета. Освен това да ги намажат с мед. Тогава всички насекоми жестоко ще ги нажилят. Това е най-силното и ужасно мъчение, което може да се измисли. Тогава те ще разберат, че не трябва да хулят нашите непобедими и вечни богове.

Този съвет много се понравил на нечестивия цар и на всичките му скверни съветници и светите Христови страдалци били осъдени на това мъчение. Тогава войните ги повели към посоченото място. Тук те здраво ги завързали към дърветата, които растели край реката и блатото, и намазали мъчениците с мед от главите до петите. Хвърлили тялото на блажения Фотин пред очите на баща му. След това се отдалечили. Всякакъв род насекоми се устремили към светиите. Те обкръжили страдалците като гъст облак и люто ги жилели. Това нетърпимо мъчение продължило десет дни и нощи. Като вдигали очи към небето, светиите се молили и казвали:

- Господи, Боже наш, Ти Си ни създал по Твой образ и подобие, сподобил си ни да познаем Твоята истина, благоволил Си да ни откриеш Божеството Си, Единородния Твой Син и Пресветия и Животворящ Дух. Връчваме на Тебе нашите души и Те молим, присъедини ни към всички Твои светии, които от века Ти благоугодиха. Понеже Те възлюбихме и се стремяхме към Тебе с цялата си душа. Заради Тебе сме предадени на това мъчение. Ти Един си Бог милостив и благ и на Тебе подобава слава во веки, амин.

След това те предали на Господа светите си души и се сподобили с венците на вечната слава. Беззаконният мъчител

Максимиан изгарял от ярост срещу светиите дори и след смъртта им, когато те вече се наслаждавали на безсмъртния живот (понеже са живи пред Бога починалите в Бога, макар и да са оставили този свят). Като узнал, че светиите вече са умрели, Максимиан заповядал да отсека честните им глави и да ги оставят без погребение. Тогава светите им глави и тела били разхвърляни сред езерото и дъбравата, която се намирала там, за да ги изкълват птиците и да ги изядат зверовете. Някои от вярващите, като дошли през нощта, със страх и трепет събрали светите мощи и ги погребали на същото място, като славели нашия Господ Иисус Христос, заедно с Отца и Светия Дух прославян навеки. Амин.

В памет на преподобния Атанасий Изповедник († 821 г.)

Преподобният Атанасий се родил в град Константинопол от благочестиви родители. Те живеели богоугоден живот и били много богати. От дете той се отличавал с благоговейно настроение на душата и любима мечта на младостта му била да прекара живота си в монашеско звание. Затова след достигане на пълнолетие той се отдалечил в една от Никомидийските обители и там приел монашеско пострижение. В монашеските си подвизи преподобният достигнал такава висота, че с благочестието си станал известен на самия император.

По време на царуването на Лъв Иконоборец срещу преподобния бил направен донос, че почита светите икони и бил подложен на различни мъчения, претърпял тежки

изгнания и понесъл много страдания, но останал непоколебим.
Запазвайки до края на живота си православната вяра, той
преминал при Господа.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}